

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра загальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК16 Психодіагностика

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Психологія»

Спеціальність С4 «Психологія»

Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Психодіагностика
Викладач (-і)	Белей Михайло Дмитрович
Контактний телефон викладача	067-9635642
E-mail викладача	myhajlo.beley@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів – 6; 120 годин (60 год. аудиторних)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Кожний 3-й четвер місяця

2. Анотація до навчальної дисципліни
<p><i>Предметом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння студентами ключових понять предмету, формування у них високої професійної культури і компетентності; оволодіння майбутніми психологами комплексом знань, дозволить їм самостійно виявляти проблеми психологічного змісту у відповідній професійній галузі, визначати предмет дослідження, його мету і завдання. Сформовані у процесі професійної підготовки практичні навички володіння психодіагностичним інструментарієм і відповідними процедурами дозволятимуть проводити збір емпіричних даних в рамках реалізації різноманітних досліджень, перевіряти валідність використовуюваного інструментарію та надійність отриманих показників. Фундаментальність курсу в структурі базової підготовки психологів не тільки сприятиме подальшому виконанню цілої низки дидактичних завдань суміжних дисциплін, а й дозволить ефективно організовувати і проводити різні види психологічної практики, здійснювати виконання багатьох творчих і дослідницьких завдань, забезпечуватиме надійну основу при написанні дипломних, бакалаврських і магістерських робіт.</i></p>

3. Мета та цілі навчальної дисципліни
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення про специфіку наукового-методичного інструментарію для пізнання та діагностики психічної реальності, його якісних характеристик та способів визначення валідності й надійності використовуваних в процесі досліджень методик, ознайомлення з методами збору інформації, її аналізу, а також математичними процедурами обробки даних, їх групування, систематизації та графічної репрезентації в психологічному дослідженні.</p> <p><i>Основними цілями вивчення дисципліни є:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомити студентів з основними поняттями діагностичної психології, а також закономірностями визначення валідних та надійних діагностичних суджень; - оволодівати принципами та правилами формулювання діагностичних умовисновків з допомогою яких здійснюється перехід від ознак або індикаторів певного психічного стану, структури, процесу до констатації наявності і вираженості цих психологічних змінних; - ознайомити студентів з основами конструювання та особливостями використання різновидових діагностичних методик;

- оволодівати найбільш широко вживаними в практичній роботі процедурами статистичної обробки даних, перевірки надійності результатів та валідності психодіагностичних інструментів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати й узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій, аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

Програмні компетентності:

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технологій психологічної допомоги.

ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР7. Рефлексувати і критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

5. Організація навчання курсу

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	24/8
семінарські заняття / практичні / лабораторні	36/10
самостійна робота	120/160

		Ознаки навчальної дисципліни	
Спеціальність	Курс (рік навчання)	Семестр	Нормативний / вибірковий
«Психологія»	2	3	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість год.		
	лекції	Практичні заняття	сам. роб
Тема 1. Предмет, завдання і методи діагностичної психології.	2/2	2	4
Тема 2. Соціальні та етичні аспекти тестування.		2	4
Тема 3. Психологічна сутність тестів та особливості їх використання.	2		6
Тема 4. Проективні методики та їх психологічна сутність.	2/2	4	10
Тема 5. Контент-аналіз та особливості його проведення.	2	2	8
Тема 6. Надійність тесту.	2/2	2	10
Тема 7. Валідність тесту.	2	4/2	10
Тема 8. Психодіагностика міжособистісних відносин.	4	4/2	10
Тема 9. Психодіагностика мотивації.		2	10
Тема 10. Психодіагностика самосвідомості	4/2	4/2	14
Тема 11. Психодіагностика особистісних рис	2	4/2	10
Тема 12. Психологічна діагностика здібностей.		2	12
Тема 13. Психологічні особливості тестування інтелекту.	2/2	4	12
ЗАГАЛЬНА СУМА:	24/10	36/10	120/160
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	<p>Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою.</p> <p><i>Основні критерії оцінювання результатів вивчення н. д.:</i></p> <p>1) своєчасність і якість виконання навчальних завдань;</p> <p>2) адекватність знань – їх правильність, відповідність теоретико-методологічним засадам н. д.;</p>		

	<p>3) розуміння (усвідомленість, осмисленість) основного, сутнісного змісту понять та положень н. д.;</p> <p>4) повнота і глибина знань.</p> <p>Форми оцінювання регламентуються згідно з «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» https://surl.li/hwpgiq</p> <p>Облік навчальної роботи студентів здійснюється згідно з «Положенням про електронний журнал обліку навчальної роботи здобувачів освіти у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (нова редакція) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/elektronnizyernalu.pdf</p> <p>Розподіл балів (коефіцієнти): Усні та письмові відповіді – 18 балів Самостійна робота (лабор. роботи (6 балів) + виконання тестів (10 балів) – 16 балів Контрольна робота (письмова) – 10 балів; тестова (аудиторна) – 6 балів; Сума – 16 балів Іспит – 50 балів</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Згідно розподілу балів контрольна робота студентів (письмова) максимально оцінюється у 10 балів; тестова – 6 балів. Протягом семестру проводиться 2 контрольні роботи (письмова і тестова) – Мах. Сума балів – 16.</p> <p>Самостійні (лабораторні) роботи (всього - 3) студентів оцінюються максимально 2 бали при умові, що окрім методики дослідження наявний оброблений емпіричний матеріал + графічне представлення, а також аргументовано зроблені висновки (Мах. Сума = 6 балів)</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>На семінарських заняттях студенти не лише аналітично висвітлюють питання семінару та дискутують, а й презентують огляди, анотації відповідних джерел, асоціативні малюнки-схеми, таблиці тощо.</p> <p>Опитування може бути індивідуальним або фронтальним.</p> <p>Для оперативного опитування студентів на семінарських заняттях використовується тестовий контроль знань. Тестові завдання – це: 1) вибір з чотирьох відповідей на питання однієї, яка є єдиною правильною; 2) встановлення правильної відповідності; 3) встановлення логічної пари.</p> <p>Оцінка «Відмінно» (90-100 балів – А) ставиться за наявність у студента адекватного розуміння,</p>

	<p>правильних та достатньо вичерпних знань змісту питань і аргументовану логіку викладу їх.</p> <p>«Добре» (80-89 балів – В. 70-79 балів – С) – за загалом адекватне і правильне розуміння, але подекуди неповне, недостатньо глибоке й вичерпне знання матеріалу та переважно репродуктивний (заучений) виклад його, допускаються окремі несуттєві неточності та незначні помилки.</p> <p>«Задовільно» (60-69 балів – D. 50-59 балів – E) – за поверхове розуміння та фрагментарні, недостатньо систематизовані знання і слабку аргументованість викладу матеріалу, окремі суттєві помилки.</p> <p>«Незадовільно» (26-49 – FX дає можливість повторного складання іспиту) – за часткове знання окремих фрагментів матеріалу.</p> <p>«Незадовільно» (1-25 балів – F – повторне вивчення дисципліни) – за відсутність знання матеріалу н. д.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Форма контролю – <i>екзамен</i>.</p> <p>Форма задачі – <i>усна (комбінована)</i>.</p> <p><i>Структура білета</i> – 4 завдання, з яких 3 питання відносяться до розкриття теоретичного змісту курсу, а 1 завдання – практичне (концептуальні особливості методики та сфера її застосування).</p> <p>Студент допускається до екзамену при умові вчасного виконання самостійних (лабораторних) робіт та позитивної оцінки при написанні контрольних робіт, а також позитивної оцінки при зарахуванні (перездачі) пропущених занять.</p> <p>Можливість позитивної оцінки визначається при умові наявності конспекту семінарських занять, усного володіння теоретичним матеріалом і розуміння ключових понять; термін відробки повинен завершуватися протягом наступних двох тижнів після пропущеного заняття (у випадку великої кількості пропусків у студента або великої кількості студентів викладач використовує письмову форму тестування).</p>
<p>6.1. Система оцінювання курсу на заочній формі навчання</p>	
<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Усні та письмові відповіді, проведення тестування з якоюсь дослідницькою вибіркою (або творчі завдання) – 10 балів.</p> <p>Виконання тестів <i>онлайн</i> (5 балів за тест×4 тести) = 20 балів.</p> <p>Тестова (<i>аудиторна</i>) <i>контрольна робота</i> включає питання з 3-4 тем курсу і оцінюється мах. 10 балів × 2 контр. роботи = 20 балів.</p> <p>Сума – 10 + 20 + 20 = 50 балів</p> <p>Іспит – 50 балів</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Творчі (лабораторні) роботи (всього - 2) студентів оцінюються максимально 5 балів при умові, що окрім методики дослідження наявний оброблений емпіричний матеріал + графічне</p>

	<p>представлення, а також аргументовано зроблені висновки (Мах. Сума = 10 балів).</p> <p>Тестування онлайн – мах. 5 балів за тест (4 тематичні види тестів за семестр). Мах. Сума балів – 20.</p> <p>Контрольна робота студентів (тестова аудиторна, письмова) максимально оцінюється у 10 балів; протягом семестру проводиться 2 контрольні роботи (письмова і/або тестова) – Мах. Сума балів – 20.</p>
Семінарські заняття	<p>Максимальна кількість балів – відмінна усна відповідь = 3 бали; добре - 2; задовільно - 1 за кожне заняття; Всього – 10 балів</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Форма контролю – <i>екзамен</i>.</p> <p>Форма задачі – <i>усна (комбінована)</i>.</p> <p><i>Структура білета</i> – 4 завдання, з яких 3 питання відносяться до розкриття теоретичного змісту курсу, а 1 завдання – практичне (концептуальні особливості методики та сфера її застосування).</p> <p>Студент допускається до екзамену при умові вчасного виконання самостійних (лабораторних) робіт та позитивної оцінки при написанні контрольних робіт, а також позитивної оцінка при зарахуванні (перездачі) пропущених занять.</p> <p>Можливість позитивної оцінки визначається при умові наявності конспекту семінарських занять, усного володіння теоретичним матеріалом і розуміння змісту ключових понять; у випадку великої кількості пропусків у студента або великої кількості студентів, що мають пропуски, викладач використовує письмову форму тестування).</p> <p>Недопуск до екзамену:</p> <p>Якщо студент протягом семестру</p> <ul style="list-style-type: none"> • пропустив без поважних причин усі практичні (семінарські) заняття, то він не допускається до складання іспиту; • не відробив «нб» або оцінки «незадовільно» до початку сесії, внаслідок чого ним не набрано необхідний мінімум (50 балів), то він не допускається до складання іспиту. <p>Аналогічний наслідок для нього також наступає у випадку коли він <i>не виконує два з трьох видів навчальних завдань</i>: наприклад, у нього лише оцінки за онлайн тестування, однак немає усних оцінок за семінарські заняття і виконаних лабораторних робіт.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	<p>Викладання курсу ґрунтується на принципах академічної доброчесності.</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Студент виконує завдання, які зазначено у програмі (силабусі) вчасно. Всі завдання курсу повинні бути виконаними незважаючи на причину відсутності студента на занятті.</p> <p>Відсутність студента на занятті без поважної причини (відсутність оцінок (балів) за усні відповіді під час аудиторних занять) передбачає зниження балів, а у випадку невиконання навчального плану –</p>

	повторний курс або відрахування.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Не передбачає зниження балів
Невідповідна поведінка під час заняття	Є неприйнятною
Додаткові бали	Можливі за виконання додаткових завдань
Неформальна освіта	Можливість зарахування. Рекомендовані платформи: Coursera, prometheus.org.ua. www.ed-era.com.

8. Рекомендована література

1. Белей М.Д., Тодорів Л.Д. Основи діагностичної психології. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2008. – 296 с.
2. Белей М.Д. Методи психодіагностики: інструментарій та процедурні особливості//М. Белей, І. Гоян – Івано- Франківськ, 2010. – 256 с.
3. Белей М.Д. Практикум з психодіагностики. – Івано-Франківськ: Приватний підприємець Бойчук А.Б./ М. Белей – Івано-Франківськ, 2021. – 156 с.
4. Белей М.Д. Практикум з психодіагностики: Навчально-методичний посібник для магістрів I курсу спеціальності "Психологія", Освітня програма "Клінічна та реабілітаційна психологія". – Івано-Франківськ: Територія друку, 2021. – 168 с.
5. Белей М.Д. Деякі особливості використання контент-аналізу в психологічних дослідженнях. Збірник статей учасників Третьої Міжнародної наукової інтернет-конференції «*Методологічні, теоретичні та практичні проблеми психологічної науки*» (16 березня 2021 р., м. Дрогобич). Дрогобич: ТЗОВ «Трек ЛТД» 2021. С. 34-41
6. Белей М.Д. Вплив агресії на поведінкові девіації: методи психодіагностики та психокорекції. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальностей "Психологія" / М.Д. Белей – Івано-Франківськ. – 2022. – 131 с.
7. Белей М.Д. Психодіагностика відносин між батьками і дітьми. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальностей "Психологія" / М.Д. Белей – Івано-Франківськ. – 2022. – 109 с.
8. Белей М.Д. Використання кількісно-якісних аналітичних процедур в психологічних дослідженнях // Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. – Випуск 3, 2023. – С. 73-78.
9. Белей М.Д. Роль і значення задач експериментально-діагностичного змісту у фаховій підготовці студентів психолого-педагогічних професій // ПСИХОЛОГІЧНІ СТУДІЇ. – No 2, 2023 / Волинський національний університет імені Лесі Українки: Видавничий дім «Гельветика», 2023. – С. 18-25.
10. Галян І. М. *Психодіагностика*. – К.: Академвидав. – 2009; – 2011. – 464 с. (1 і 2-ге видання).
11. Гоян І.М. Методи діагностики психічного розвитку дітей. / І.М. Гоян, А.А. Палій. – Івано-Франківськ : "Симфонія форте". – 2014.
12. Поліщук С. А. Методичний довідник з психодіагностики : навчальний посібник. Київ, 2019. – 442 с.
13. Практична психологія в школі / Відп.за вип. Скоморовський Б.Г. – І.- Франківськ, 1994. – 96 с.
14. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2012. – 328 с.
15. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. – Харків: НТУ «ХП»,. 2018. – 246 с.
16. Психодіагностика / Під ред. М.С.Корольчука, В.І.Осьодло. – К.: Ельга "Ніка-Центр", 2004.
17. Психодіагностика в клінічній психології [Текст]: навч.посібник. – К. : Ун-т "Україна", 2023. – 146 с.

Викладач _____ **Белей М.Д.**